

SAIMAANNORPAN SUOJELUTYÖRYHMÄ 2012

SEURANTARYHMÄN KOKOUS

Aika 11.3.2025, klo 12.00–14.35

Paikka Teams - kokous

Läsnä	Ahosola Taina	Oriveden kalatalousalue
	Asikainen Teuvo	Heinävedenreitin kalatalousalue
	Auttila Miina	Metsähallitus
	Auvinen Markku	Haukiveden kalatalousalue
	Haapanen Kimmo	Pohjois-Savon ELY-keskus
	Haimi Pauli	Kaakkois-Suomen ELY-keskus
	Hämäläinen Timo	Puumalan kunta
	Härkönen Harry	Etelä-Savon kalatalouskeskus ry, Virtasalmi-Joroinen kalatalousalue
	Ilmonen Jari	Metsähallitus
	Jaatinen Rauno	Mikkeli-Luonteri kalatalousalue
	Kirjavainen Eija	Maa- ja metsätalousministeriö
	Kokki Ossi	Saimaan Norppaklubi ry
	Lahtela Taina	Lappeenrannan kaupunki
	Laitinen Marjatta	Heinäveden kunta
	Lax Marika	Etelä-Savon ELY-keskus, siht.
	Limatius Marika	Joroisten kunta, Varkauden kaupunki, Pohjois-Savon liitto
	Majuri Henna	Suomen Ammattikalastajaliitto ry
	Mutanen Jari	Etelä-Savon ELY-keskus, pj.
	Niemi Marja	Itä-Suomen yliopisto
	Nieminen Tero	Pohjois-Savon ELY-keskus
	Nykänen Jukka	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
	Paavilainen Päivi	Saimaan Norppaklubi ry
	Peltonen Lasse	Itä-Suomen yliopisto
	Poutamo Sanna	Etelä-Savon maakuntaliitto
	Ralli Kaisa	Sulkavan kunta
	Rautio Ari	Juvan kunta
	Sallinen Leo	Puruveden kalatalousalue
	Sikanen Satu	Etelä-Karjalan liitto
	Sivonen Matias	Itä-Suomen yliopisto
	Soramäki Arja	Nestorisäätiö
	Suvantola Leila	Ympäristöministeriö
	Tarkiainen Janne	Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry
	Tiainen Kaarina	Suomen luonnonsuojeluliitto ry
	Tiainen Sauli	Pihlajaveden kalatalousalue
	Tielinen Juha	Taipalsaaren kunta
	Tiilikainen Raisa	Metsähallitus Luontopalvelut
	Ustinov Arto	Etelä-Savon ELY-keskus, siht.
	Vainikka Anssi	Itä-Suomen yliopisto

Kokouksen avaaminen

Jari Mutanen avasi kokouksen ja muisteli Savonlinnassa edellisenä syksynä järjestetyn Seurantaryhmän kokouksen hyvää henkeä. Kokouksessa hyväksyttiin tuolloin huoneen-taulu ja työryhmän yhteiset pelisäännöt. Hän korosti myös jäsenten keskusteluyhteyden ja tiedonvaihdon tärkeyttä.

Uusien jäsenten hyväksyminen

Suojelutyöryhmän uusiksi jäseniksi hyväksyttiin:

- Heini Utunen, Etelä-Savon maakuntaliitto (seurantaryhmä, varajäsen, Pentti Mä-kisen tilalle)
- Päivi Paavilainen, Saimaan Norppaklubi ry (seurantaryhmä, varajäsen, Jorma Tiitisen tilalle)

Pesintäolosuhteet, apukinokset ja keskustelu keinopesistä

Pauli Haimi kertoi Saimaan vesi- ja jäätilanteesta. Vedenkorkeudessa ei ole ollut paljon muutoksia talven aikana ja lunta on nyt tuplasti vähemmän kuin keskimäärin. Talven lämpöjaksot eivät kuitenkaan ole vaikuttaneet jään paksuuteen. Jäätä on Saimaalla 20–40 cm, mikä on normaalitilanne. Keväälle ei ole odotettavissa suurta tulvaa ennusteen mukaan. Vedenkorkeuden suhteen on harvinaisen tasapainoinen tilanne.

Miina Auttila totesi olosuhteiden olevan tänä vuonna vaikeat ja haastavat saimaannor-pan pesinnälle. Talvi on ollut poikkeuksellisen lauha ja vähäluminen, joten luonnonkinok-sia on muodostunut vähän. Apukinoksia tehtiin kaikille lisääntymisalueille yhteensä noin 300 kpl ja keinopesiä asennettiin ennätyksellinen määrä. Poikasia tulee kuitenkin ole-maan myös ilman pesän suoja.

Apukinokset ovat tärkeä suoja kuutille ja vakiintunut suojelutoimi. Ilmastonmuutoksen vuoksi on kehitetty myös keinopesiä, jotta emoilla olisi pesäpaikka myös vähälumisina talvina. Itä-Suomen yliopisto on kehittänyt pesimäolosuhteiden parantamista jo vuodesta 2010. Pitkän kehitystyön tuloksena on kehitetty toimivat keinopesämallit, jotka ovat kes-täviä ja turvallisia norpille.

Apukinosten ja keinopesien sijoittamisessa käytetään harkintaa ja pyritään auttamaan norppaa alueilla, jotka se on jo ottanut pesimäympäristökseen. Niitä ei sijoiteta sellaisille alueille, joilla norppa ei vielä ole pesinyt, kuten esim. kaavoihin merkittyjen rakennus-paikkojen läheisyyteen, jos alueella ei vielä pesi norppia.

Tähän asti valtaosa keinopesistä on asennettu valtion suojelualueille. Alueellisesti katta-vuuden parantamiseksi niitä olisi jatkossa tarve asentaa myös yksityisten omistamille alueille. Keinopesän asentamisesta sovitaan maanomistajien kanssa, sillä kelluva keino-pesä kiinnitetään rantaan ja siirretään avovesiajaksi pois rannalta sisämaahan. Sai-maalla syntyy vuosittain noin 90–100 kuuttia ja kaikille emoille tulisi voida turvata turvalli-nen pesäpaikka. Vuosina, jolloin apukinoksia ei voida tehdä, tarvittaisiin saman verran keinopesiä.

Keskusteltiin sopivista tavoista edistää keinopesien sijoittamista myös yksityisten omis-tamille rannoille ja vesialueille. Keinopesien sijoittamispaikoista tullaan sopimaan

erikseen maanomistajien ja osakaskuntien kanssa. Todettiin, että Saimaan alueen osakaskuntarakenne on hyvin kehittynyt, jolloin löytyy sopijaosapuoli vesialueen omistajista. Sovittiin, että Kalatalouskeskus ja kalatalousalueet toimivat viestin viejinä osakaskunnille.

Saimaannorpan suojelutyö on edennyt hyvin ja norppakanta on vahvistunut. Suojelutyön tulee kuitenkin olla ennakoivaa, sillä ilmastonmuutoksen myötä pesintäolosuhteet tulevat muuttumaan ja keinopesien tarve korostuu.

Tilannekatsaus Our Saimaa Seal LIFE -hankkeesta

Jari Ilmonen esitteli EU:n LIFE Luonto -rahaston tuella toteutettua hanketta, jossa pääpaino on ollut saimaannorpan suojelun edistäminen. Hankkeeseen on sisältynyt myös itämerennorpan suojelua koskevia toimia. Tänä vuonna päättyvän hankkeen kaikki osat alueet ovat edenneet hyvin ja uutta hanketta ollaan suunnittelemassa.

Hankkeen aikana on mm. siirretty kolme aikuista saimaannorppaa sekä Metsähallituksella hoidossa ollut kuutti keskiseltä Saimaalta alueille, joilla on vähän yksilöitä tai eriytynyt geneettinen perimä. Loukkaantuneiden ja sairaiden norppayksilöiden hoitamisesta laadittua ohjetta päästiin toteuttamaan, kun Metsähallitus kuntoutti huonokuntoisena löytyneen kuutin. Hankkeessa on tehty kalastuksenvalvontaa ja kehitetty norpalle turvallista rysää vapaa-ajan kalastukseen. Hankkeen aikana Luonnonvarakeskus toteutti kyselytutkimuksen, jonka mukaan saimaannorpan suojelun hyödyt nähdään haittoja suurempina. Hankkeeseen on sisältynyt myös paljon viestintää, joka on saanut laajasti näkyvyyttä. Maastotöissä on ollut mukana suuri määrä vapaaehtoisia, joiden työ on korvaamaton apu saimaannorpan suojelussa; esim. apukinosten kolaamiseen osallistuu vuosittain yli 200 vapaaehtoista.

EU:lta saadun rahoituksen merkitys on ollut tärkeä lisä suojelutyössä. LIFE-hankkeessa on saatu konkreettisia tuloksia, jotka ovat osaltaan toteuttaneet Saimaannorpan suojelun strategian tavoitteita. Hanke on osaltaan edistänyt myös saimaannorppakannan koon vahvistumista.

Toimenpidesuunnitelman toteutumistilanne

Jari Mutanen totesi strategioiden olevan tärkeitä, mutta suunnitelmien toteutuminen on oleellista suojelun edistymisen kannalta

Arto Ustinov kertoi yhteenvetona, että suurinta osaa toimenpidesuunnitelmaan sisältyvistä noin sadasta toimenpiteestä oli menossa olevan strategiakauden aikana edistetty. Kokouksessa keskusteltiin toimenpiteistä, joiden toteuttaminen ei ollut edistynyt tai joita oli ehdotettu poistettavaksi seuraavasta toimenpidesuunnitelmasta.

Kalanpyydyskuolleisuuden vähentämistä koskevassa osiossa esitettyjä toimenpiteitä ja niiden päivittämistarpeita arvioidaan varsinaisesti maa- ja metsätalousministeriön työryhmässä, joka valmistelee valtioneuvostolle ehdotuksen Saimaalle asetettujen kalastusrajoitusten sisällön päivittämisestä.

Tunnistettiin myös toimenpidesuunnitelman päivityksessä pois jääviä toimenpiteitä: esim. UNESCO:n maailmanperintöalueen valmistelu on lopetettu ja luonnonsuojelulain 83 §:n mukaisten poikkeuslupien käsittely tulee yhteen virastoon hallinnon uudistuksen

myötä. Vielä toteutumattomista kiireellisiksi luokitelluista toimenpiteistä sukupuuton riskin matemaattinen mallinnus ja saimaannorpan populaatiokoon suotuisan suojelutason määrittäminen on tarkoitus sisällyttää valmisteilla olevaan uuteen LIFE-hankkeen hakeemukseen.

Keskustelua infotilaisuuksista

Keskusteltiin mahdollisista webinaari aiheista. Esille nousivat tutkimuksien esittely, kalastuksenvalvonta ja LIFE-hankkeessa tuotetut videot. Sovittiin, että järjestetään webinaari ennen Seurantaryhmän seuraavaa kokousta.

Muut asiat

Matias Sivonen ja Lasse Peltonen Itä-Suomen yliopiston ympäristöpolitiikan laitokselta kertoivat Saimaannorpan suojelutyöryhmän toiminnan kehittämistyön ajankohtaisista asioista. Kehittämistyö on osaltaan mukana myös Aalto-yliopiston hallinnoimassa Material Democracy -hankkeessa ("Polarisaation torjuminen materiaallisen osallisuuden avulla"), joka on saanut rahoituksen Suomen Akatemian Strategisen Tutkimusneuvoston Future of Democracy ohjelmasta. Hankkeen yleisenä tavoitteena on lisätä yhteiskunnan valmiuksia ja sietokykyä demokraattisessa hallinnossa parantamalla demokraattisia käytäntöjä poliittisen päätöksenteon alku- ja loppupäässä. Siinä käsitellään mm. globaalien muutosten (ilmasto, kaupungistuminen, energian käyttö, biologia) aiheuttamia sosiologisia ongelmia ja kehitetään innovatiivista lähestymistapaa demokraattiseen osallistumiseen. Tutkimusmenetelminä ovat mm. haastattelut, kyselyt ja poliittisten asiakirjojen analyysi.

Miina Auttila esitteli viime vuonna SYKE:n johdolla valmistuneen tutkimuksen, joka koskee mallinnusta ilmastonmuutoksen vaikutuksista Saimaan tulevaisuuden talviolosuhteiden osalta (Modelling climate change impacts on lake ice and snow demonstrates breeding habitat decline of the endangered Saimaa ringed seal).

<https://link.springer.com/article/10.1007/s10584-024-03797-0>

Keskusteltiin tiedon jakamisen tärkeydestä osana saimaannorpan suojelutyötä. Hyvänä esimerkkinä tiedon jakamisesta on kuluvana vuonna päättyvä LIFE-hanke.

Seuraava kokous

Seuraava kokous järjestetään keskiviikkona 29.10.2025 Savonlinnassa klo 12–15.

Muistion laativat Marika Lax ja Arto Ustinov

Liitteet

Saimaan vesi- ja jäättilanne
Pesintäolosuhteet, apukinokset ja keinopesät
Yhteinen saimaannorppamme LIFE, tilannekatsaus

Tiedoksi

Eero Korhonen, Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Lauri Puhakainen, Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Tarja Haaranen, Ympäristöministeriö

Saimaannorpan suojelutyöryhmän kokous 11.3.2025

Kaakkois-Suomen ELY-keskus → Kaakkois-Suomen Elinvoimakeskus
(Kouvola, Lappeenranta, Lahti)

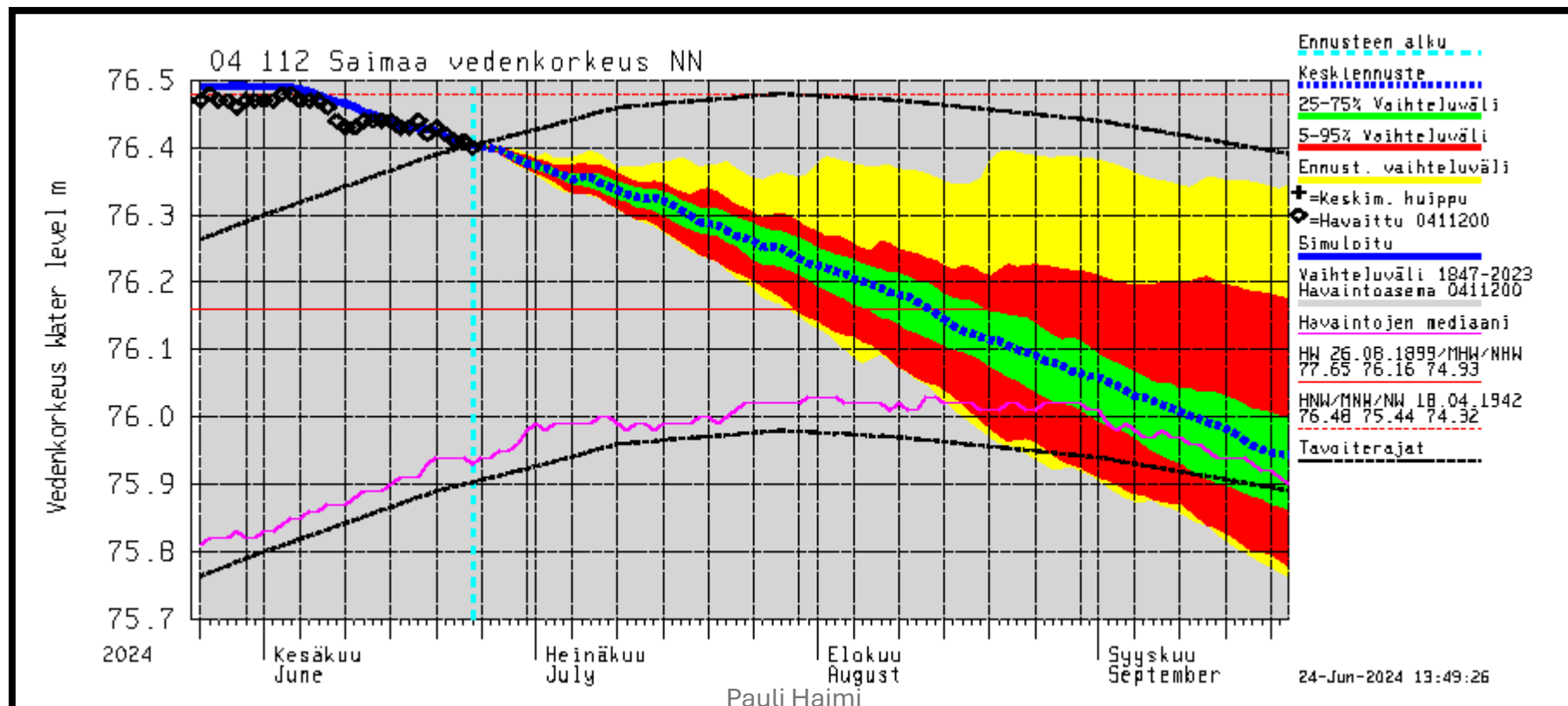
Vesistöpäällikkö Matti Vaittinen

Vesitalousasiantuntija Jarmo Kivi

Saimaan vesitilanne

talvi 2024-2025

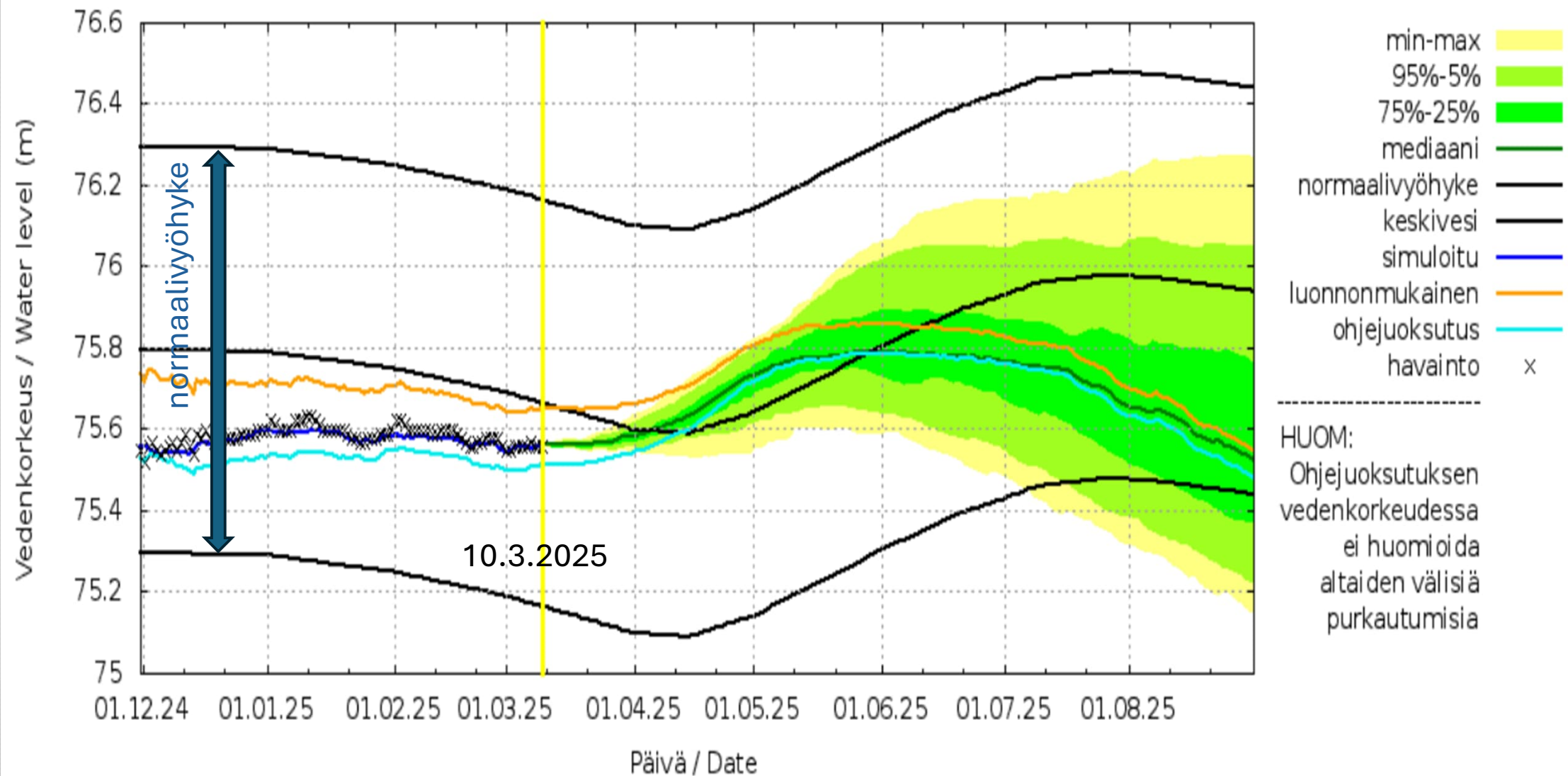
- Lisäjuoksutus 2023-2024, tulva uhka 05.2024
- Lämmin kesä 2024

Saimaan nykytilanne

- Vedenkorkeus NN+75,56 m
- Q 520 m³/s

04 112 Saimaa Vedenkorkeus / Water level

HUOM:

Ohjejuoksutuksen
vedenkorkeudessa
ei huomioida
altaiden välisiä
purkautumisia

2025-03-10 09:25:13 EET

Озеро Сайма, пост Лауритсала

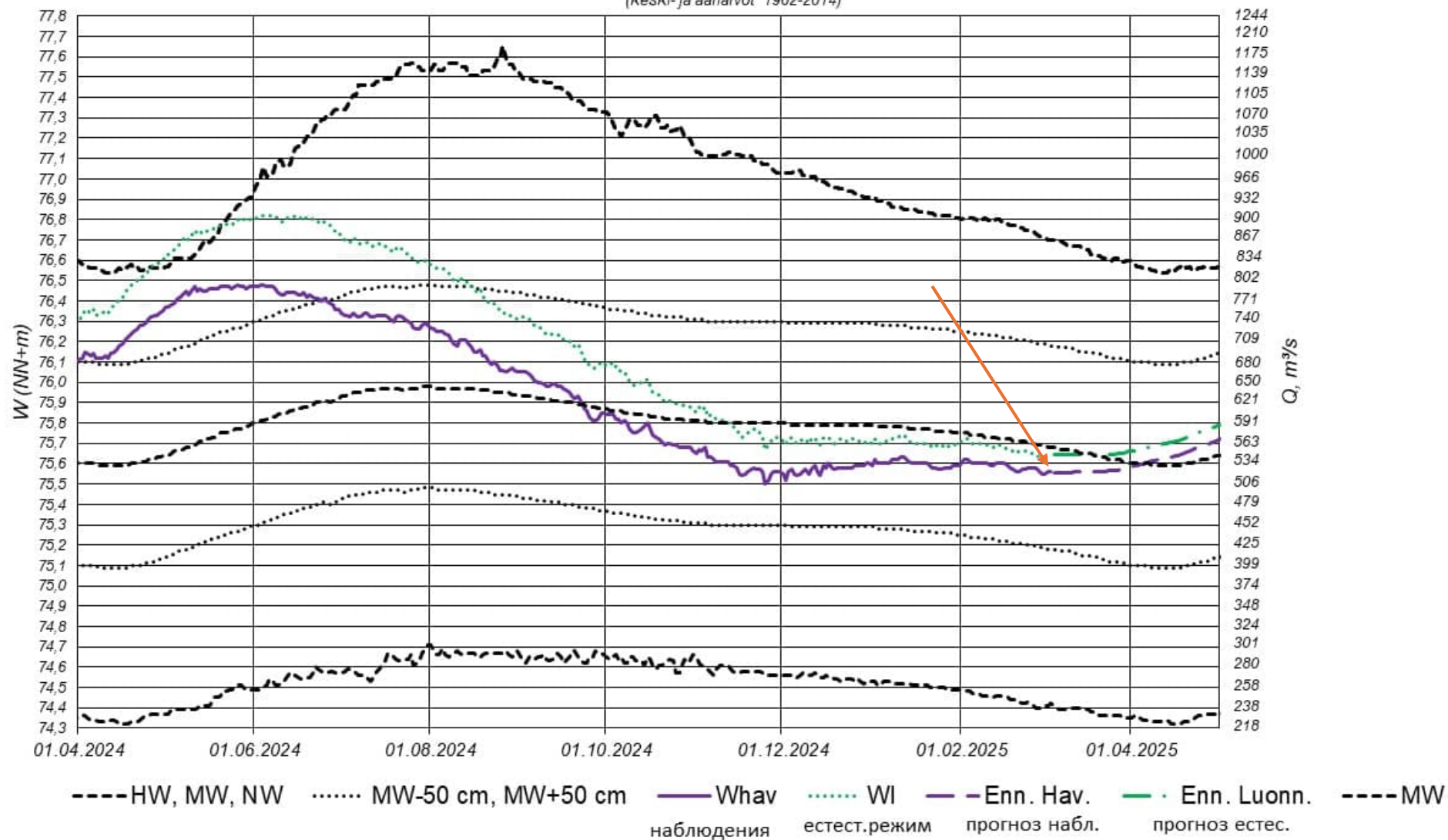
Среднемноголетние данные, наблюдения и прогноз

Saimaa

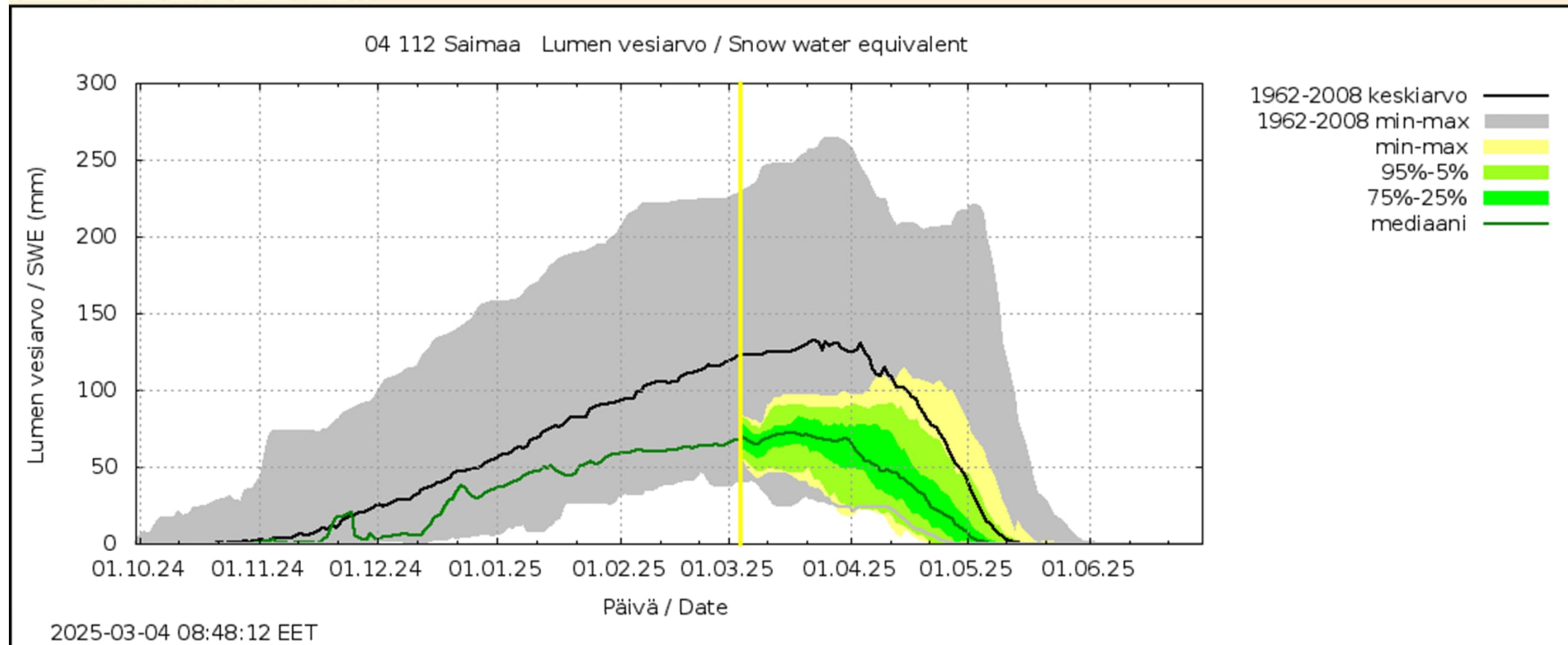
Lauritsala

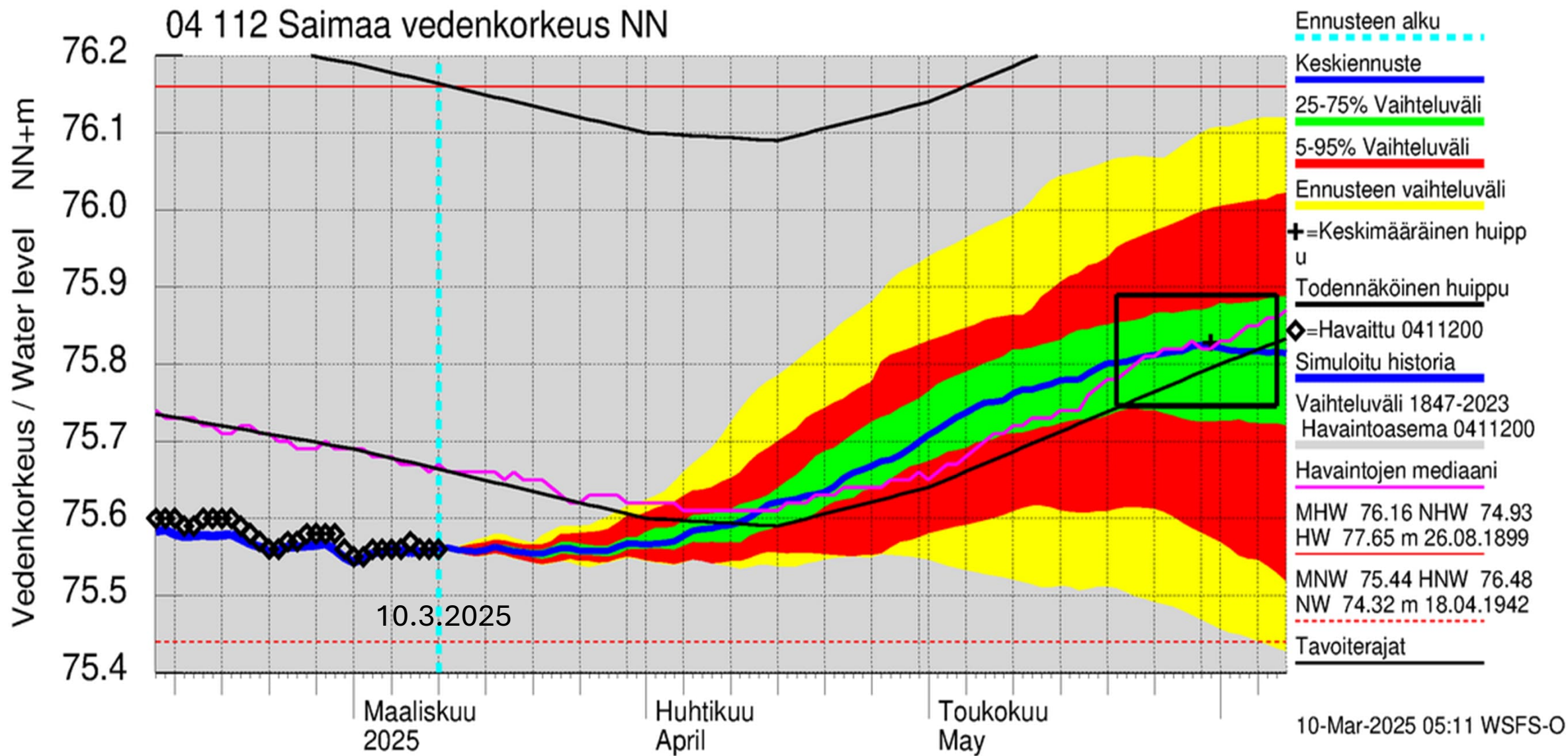
Vedenkorkeus 2024-2025

(keski- ja ääriarvot 1962-2014)

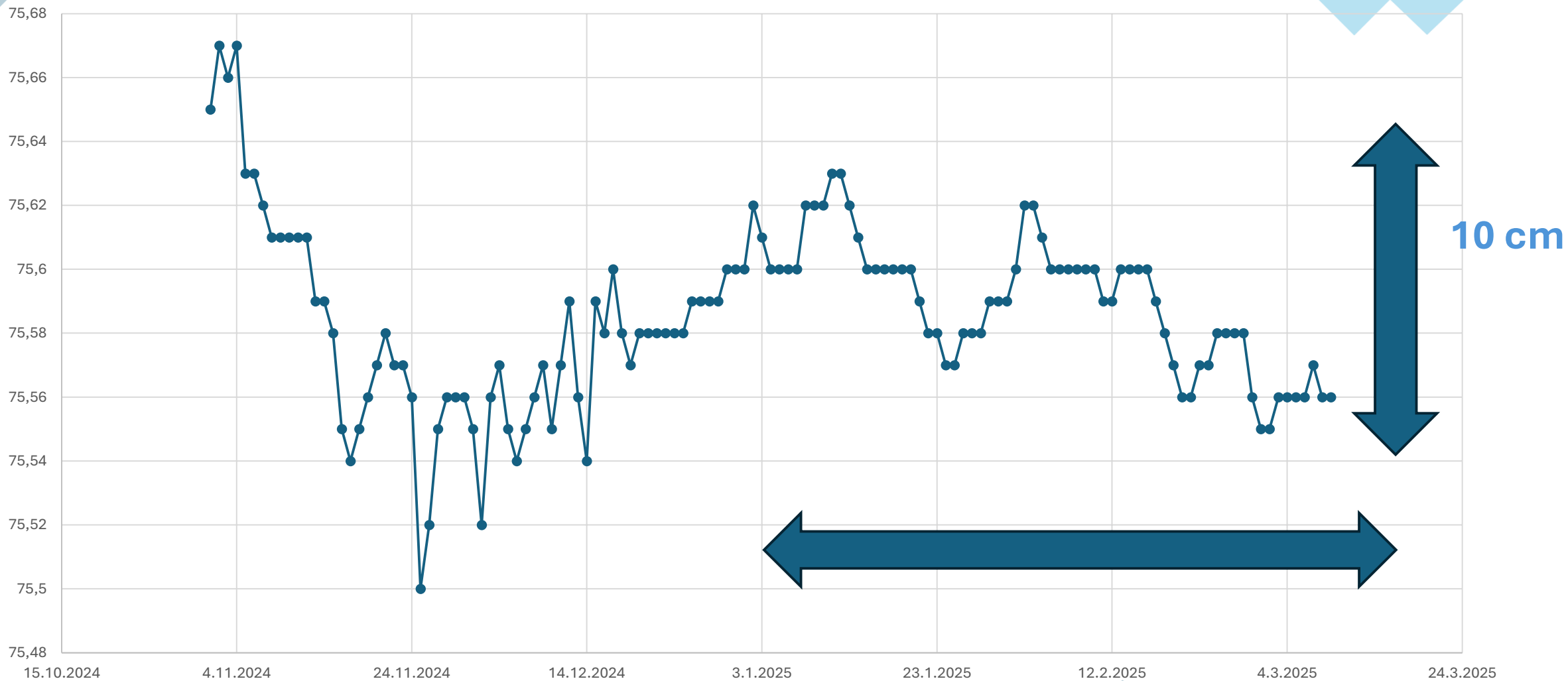

Saimaan valuma-alueen lumen vesiarvo

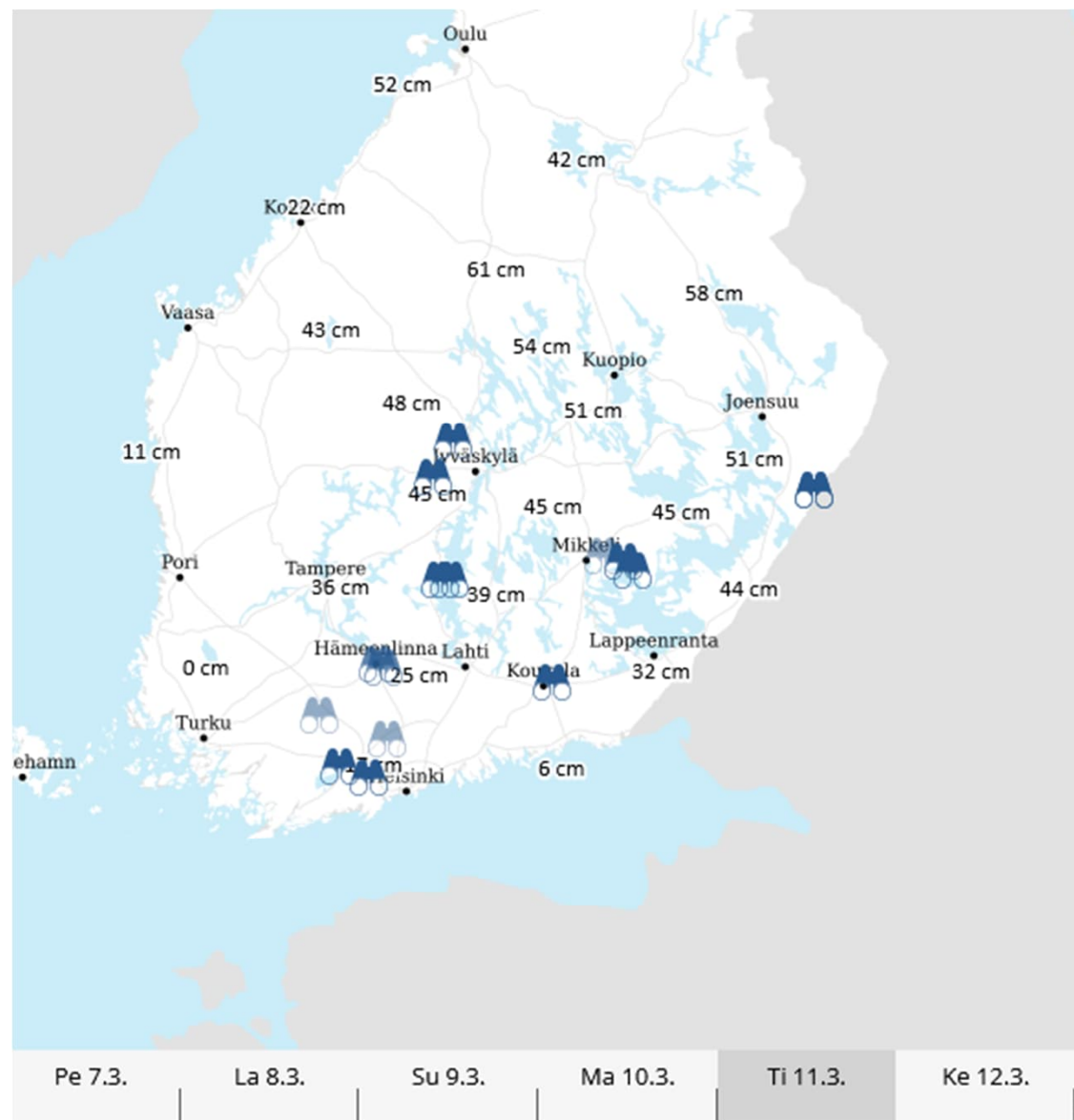

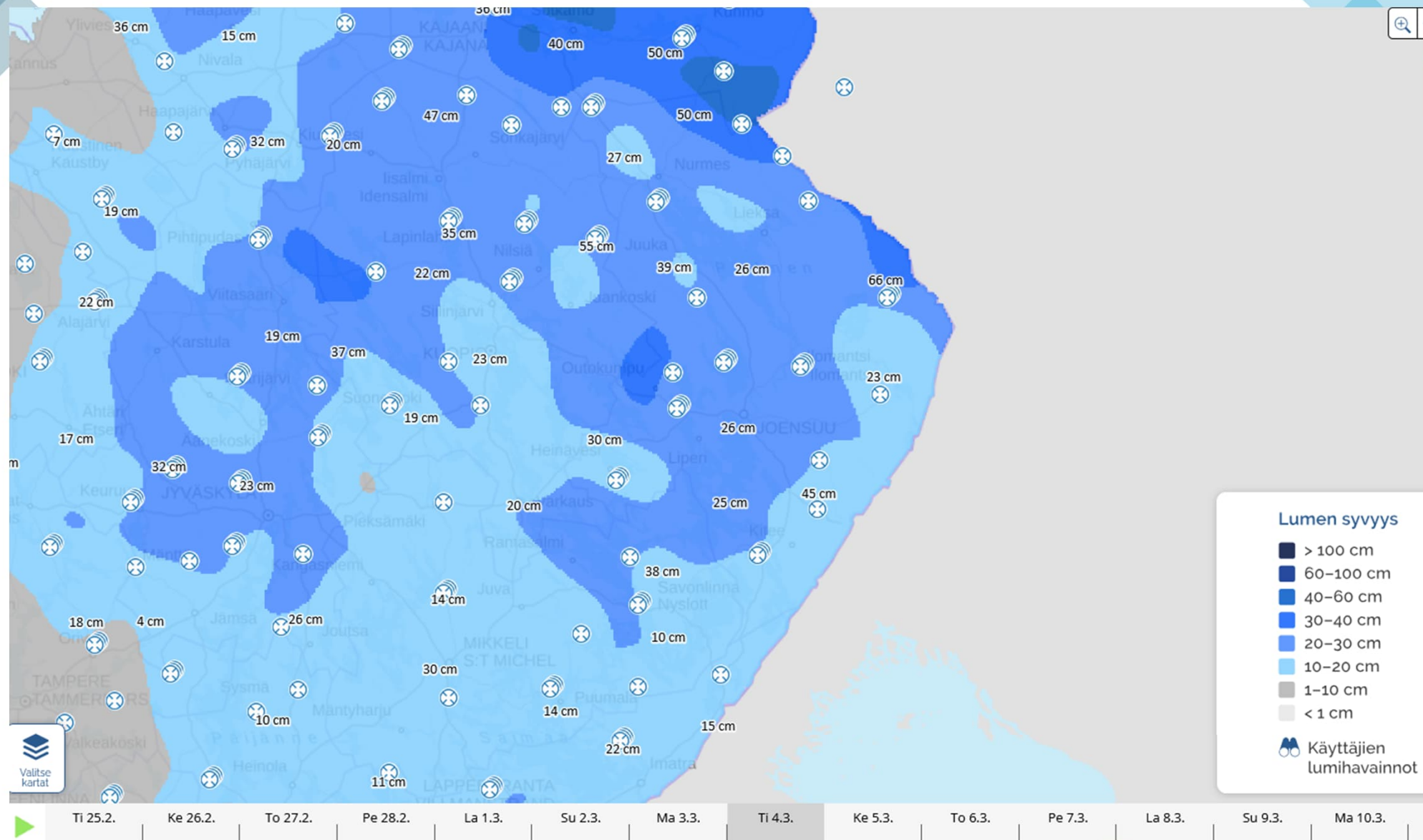

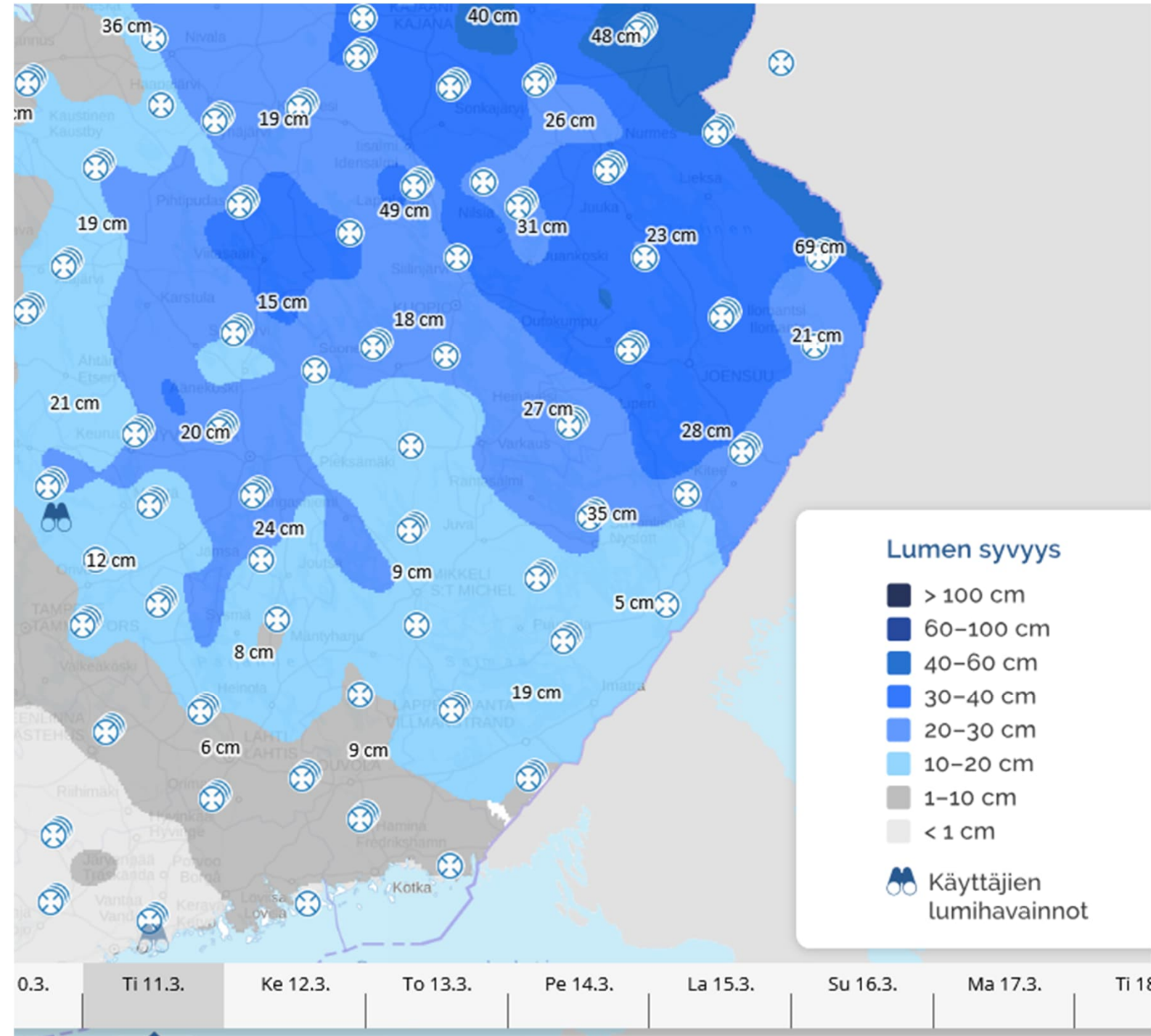
Saimaan vedenkorkeushavainnot 1.11.24-9.3.25

Jäätilanne

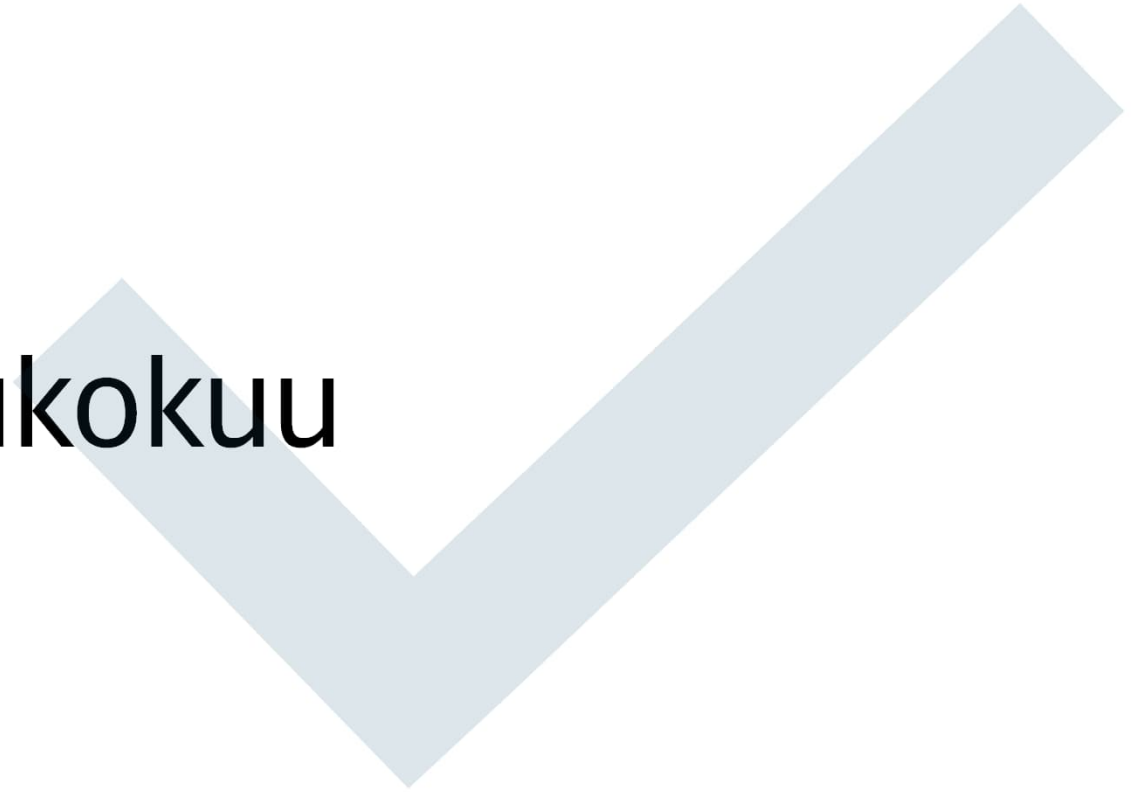

Ennuste maaliskuu → toukokuu

Vedenkorkeus: 1.4 - 75,55 m
1.5 - 75,65 m

Kiitos huomiostanne!

Pesintäolosuhteet, apukinokset ja keinopesät

Saimaannorpan suojelutyöryhmä
11.3.2025

Miina Auttila ja Riikka Alakoski

Pesimäolosuhteiden parantamismenetelmien kehitystyö

Itä-Suomen yliopisto vastannut:

- Apukinokset testaaminen ja kehittäminen (2010–2013) -> 2014 alkaen suojelutoimenpiteenä
- Lumitykki (2015): vaikeasti kuljetettava kalusto, hidas -> ei toimi
- Jään päälle asetettavat suojakuvut (2017-2018): norppa hyväksyy, mutta jää sulaa -> ei toimi
- Kelluvat keinopesät testaaminen ja kehittäminen (2016–2025): norppa hyväksyy, toimii myös avovedessä, kestäviä, turvallisia ja helppohkoja asentaa -> toimii

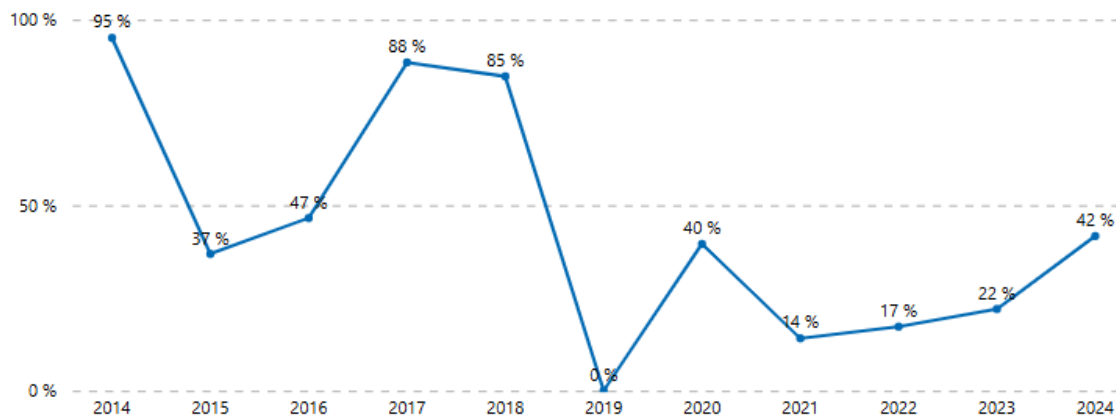
Apukinokset yhteenveto 2014-2024

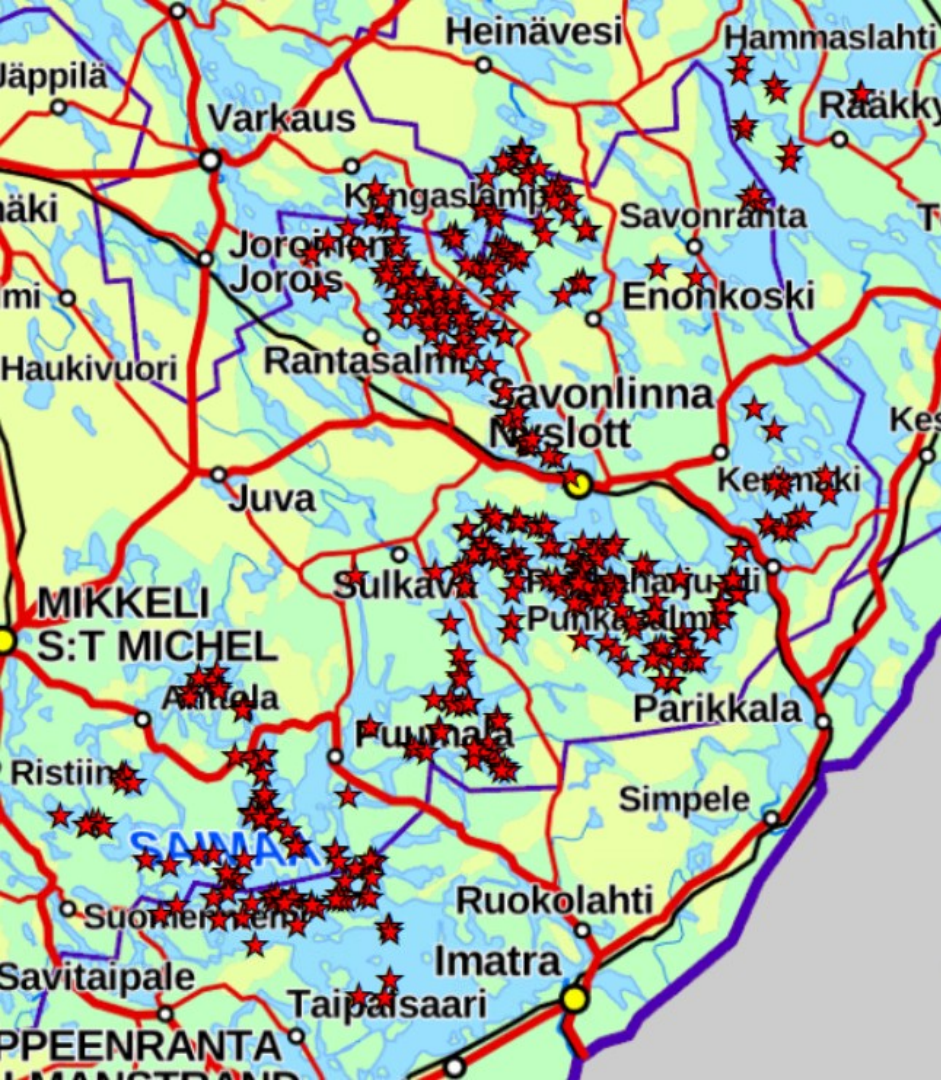
Tehty yhteensä 2032 apukinosta:

- 362 poikasta käyttänyt (49 % havaituista kuuteista)
- Norppa tehnyt pesän 60 % apukinoksista
- Lisää tietoa katso Norppatilanne: www.metsa.fi/norppatilanne

Apukinokset ovat tehokas menetelmä, mutta vaativat lunta ja jäätä

Apukinoksia käyttäneiden kuuttien osuus havaituista kuuteista

Apukinokset 2025

- Tehtiin (4.1.-10.2.) yhteensä 330 apukinosta koko lisääntymisalueelle
- Töihin osallistui kaikkiaan 407 henkilöä, joista 375 oli vapaaehtoisia.
- Olosuhteet olivat hyvät loppiaisen jälkeen 11.-12.1., mutta sen jälkeen lumet sulivat etenkin selkäjäiltä, ja suuri osa apukinoksista tehtiin tammikuun viimeisenä viikonloppuna, osalla alueista kolattiin vielä helmikuun puolella.

Keinopesät yhteenveto 2016-2024

- Menetelmää kehitetty ja testattu, useita pesämalleja käytössä
- Määrää nostettu hitaasti:
 - 2016: 2 kpl
 - 2021: 10 kpl
 - 2023: 22 kpl
 - 2024: 32 kpl
- Alue laajentunut:
 - Alussa Haukivesi
 - Nyt Haukivesi, Joutenvesi, Pihlajavesi, Lietvesi-Luonteri ja Etelä-Saimaa
- Osa asennetaan avoveteen (loka-marraskuussa) ja osa jään päälle (tammi-helmikuussa)
- Kerätään pois jäiden lähdön jälkeen ja varastoidaan lähisaariin

Keinopesät yhteenveto 2016-2024

- Yhteensä 105 keinopesää, joista
 - 47 % (49 kpl) ollut norpan käytössä
 - 36 % pesänä
 - 6 kuuttia käyttänyt suojana
- Lumipesä on norpan ensisijainen valinta
- Samat yksilöt käyttävät keinopesiä vuosittain, syynä voi olla paikkauskollisuus ja/tai oppiminen.
- Kameran lisänneet merkittävästi tietoa pesien käytöstä.

Kuvat: UEF

Keinopesät 2025

- Päämallit donitsi ja JP
- Asennettu avoveteen loka-marraskuussa ja osa jään päälle tammikuussa
- Yhteensä 40 kpl
- Kaikissa pesissä kamerat, joiden avulla pesän käyttö voidaan varmistaa. Osassa myös ulkopuolella kamera, seuraamassa mm. petojen liikkumista

Pesimäolosuhteet 2025

Talvi on ollut poikkeuksellisen lauha ja vähäluminen

- Luonnonkinoksia on muodostunut vähän
- Apukinoksia tehty ja keinopesiä asennettu ennätysellinen määrä

Poikasia tulee olemaan ilman pesän suojaa

Tulevaisuus

Saimaan jäänpeittoaika lyhenee ja lumimäärä vähenee

- Talvisateet lisääntyvät
- Useammin tulee talvia, jolloin apukinosten tekeminen vaikeaa ja ne sulavat aikaisemmin
- Keinopesien tarve kasvaa

Keinopesät tulevaisuus

- Tähän asti valtaosa asennettu valtion suojelualueille
- Alueellisen kattavuuden parantamiseksi jatkossa olisi tarve asentaa enemmän myös yksityisille alueille
- Toisin kuin apukinokset, keinopesät eivät aina ole tyypillisillä norpan pesäpaikoilla vaan niitä suojaisemmilla paikoilla, mutta kuitenkin pesimäalueella

Yksityisille alueille asentamiseen vaaditaan maanomistajan lupa

- keinopesä kiinnitetään rantaan ja säilytetään avovesikausi asennuspaikan lähetyvillä
- Jotkut maanomistajat halunneet myös vesialueen omistajan luvan keinopesäasennukselle

Yleinen keskustelu tarpeen keinopesien käyttöönoton laajentamisesta yksityisille maille.

- Millä tavalla asiaa olisi hyvä edistää?

www.metsa.fi

 [@metsahallitus_forststyrelsen](https://www.instagram.com/metsahallitus_forststyrelsen)

[@metsahallitus](https://www.facebook.com/metsahallitus)

Yhteinen saimaannorppamme LIFE

Tilannekatsaus 2025

Jari Ilmonen

Projektipäällikkö

Saimaannorpan suojelutyöryhmä

11.3.2025

**METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN
MEAHCIRÁÐÐEHUS**

Photo: Jari Ilmonen

Yhteinen saimaannorppamme LIFE

- <https://www.youtube.com/watch?v=WsHvzuGfW-k>
- Projektin kesto 1.9.2020-31.12.2025
- Budjetti 7,1M€, EU:sta 75%
- MHLP koordinoi + 12 kumppania (Ekvas, ESAELY, POKELY, DocArt, SLL, Ruokavirasto, LUKE, UEF, UH, TUAS, Ahvenanmaan maakuntahallitus, WWF)
- Viisi osarahoittajaa (YM, YLE, E-Karjalan liitto, Nestorisäätiö, Raija ja Ossi Tuuliaisien säätiö)
- Projektin tavoitteena on vähentää saimaannorpan ja itämerennorpan keskeisten uhkien vaikutuksia muuttuvassa ilmastossa
- Toimenpiteitä Suomessa, Saimaalla ja Ahvenanmaan Saaristomerellä
- **Käynnissä viimeinen hankevuosi – miten on mennyt?**

Valmistelevat toimet

- Geneettinen pelastussuunnitelma tehty, siirtoja tehty (C1)
- Geneettisen seurannan ja muun kajoamattoman seurannan (photo-ID) menetelmät edelleen kehittelyn alla, mutta niitä on hyödynnetty mm. siirtojen yhteydessä
- Photo-ID merkittävä seurantakeino etenkin jos pesälaskennan olosuhteet heikentyvät (Saimaa + Saaristomeri), toteutetaan hankkeessa 2025
- Terveystilaa seurataan aktiivisesti, syytä jatkaa (mm. ruhot, hoitotarpeen arviointi, ympäristömyrkyt)
- Keinopesiä lisää joka vuosi, lupaavia tuloksia (Saimaa + Saaristomeri)
- Linnansaaren and Koloveden HKS:t päivitetty
- Saimaannorpan suojelustrategia päivitetty 2022
- Ahvenanmaalla suojelualueet tunnistettu ja toimeenpano käynnissä

A1	Preparing genetic rescue plan
A2	Novel population monitoring tool
A3	Remote sensing approaches
A4	Health status and disease risk
A5	Development of artificial nests
A6	Seal conservation areas in Åland
A7	Management plans
A8	Conservation strategy
B1	Establishment of conservation areas

Suojelutoimenpiteet

- Saimaannorppien siirtoja toteutettu (nosto)
- Apukinokset ja keinopesät merkittävä suojelukeino (Miina)
- Kalastuksenvalvontaa pääasiassa kesäkausilla (nosto)
- Norppaturvallisen kalastuksen kampanjat ja katiskatalkoot menestyksekkäitä, kysyntä ylittää tarjonnan
- Norppaturvallisten rysien kehittämissä haasteita (nosto)
- Hoitokäsikirjaa ja eläinlääkäriverkostoa kehitetty, menetelmä tuli testatuksi kesällä 2024 (nosto)

C1

Implementing genetic rescue plan

C2

Restoration of breeding habitats

C3

Fishing control methodology

C4

Campaigns for seal-safe fishing gear

C5

Development of seal-safe fishing gear for non-commercial fishermen

C6

Creating best practises and animal welfare network for Saimaa seal

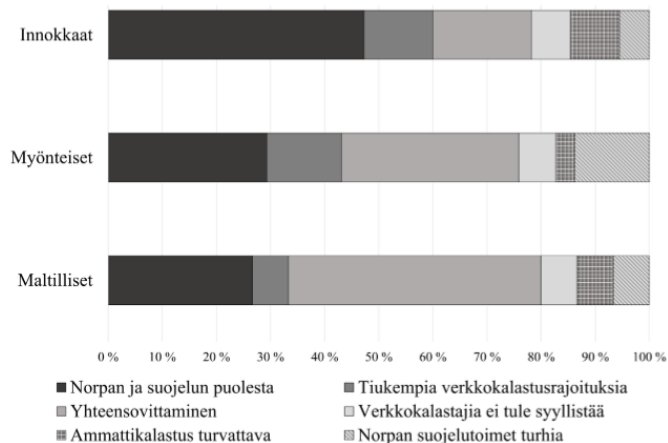
Seuranta

- Siirretyt norpat vaikuttavat pärjäänneen ja asettuneen uusille alueille (nosto)
- Apukinokset ja keinopesät menestyneet hyvin (Miina). Hankkeessa pilotoitiin myös keinopesiä Saaristomeren haastavissa olosuhteissa, yksi kuutti syntyi sellaiseen 2023
- Kalastuksenvalvontaa pääasiassa kesäkausilla (nosto)
- Saimaannorppa on kasvavassa määrin matkailun vetonaula Saimaan alueella
- Luken kyselyn perusteella saimaannorpan suojelun hyödyt nähdään haittoja/kustannuksia suuremmiksi, vaikka suojelutoimia kiristettäisiinkin kohtuullisesti (nosto)

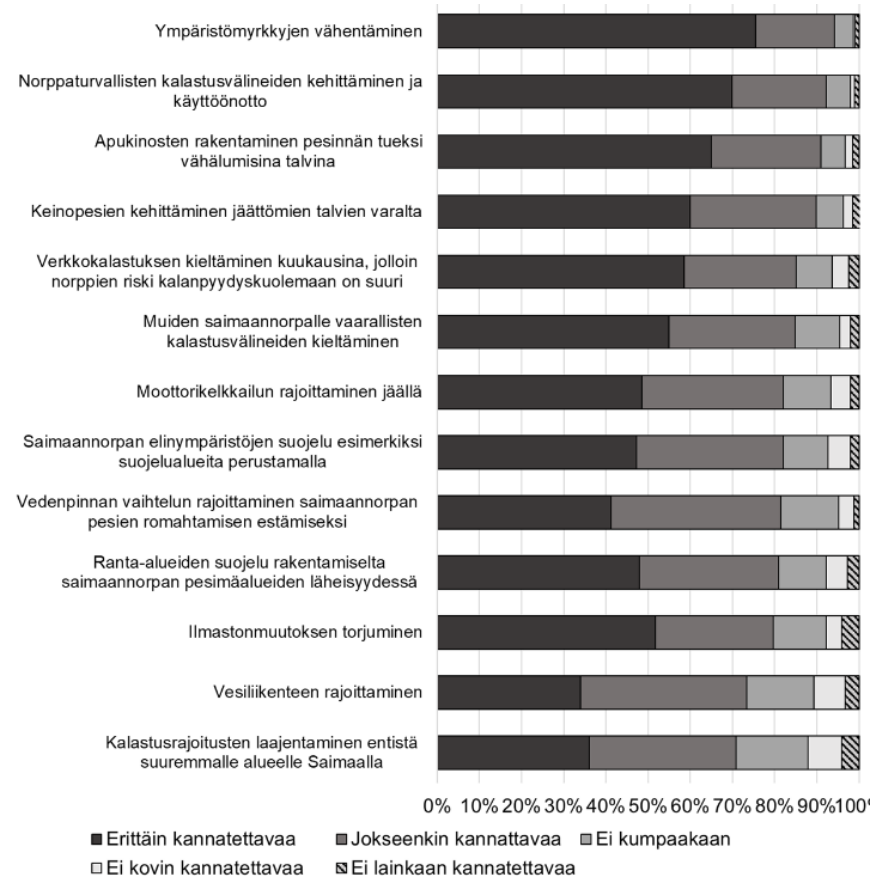
D1	Monitoring seal translocations
D2	Monitoring nesting success
D3	Monitoring fishing control
D4	Socio-economic impacts
D5	Evaluation of sustainable seal tourism and attitudes

Sosioekonomiset vaikutukset

Tienhaara ym. / Alue ja Ympäristö 1/2025

Kuva 2. Teemoittaisten avointen vastausten määrien jakautuminen vastaajaryhmittäin.

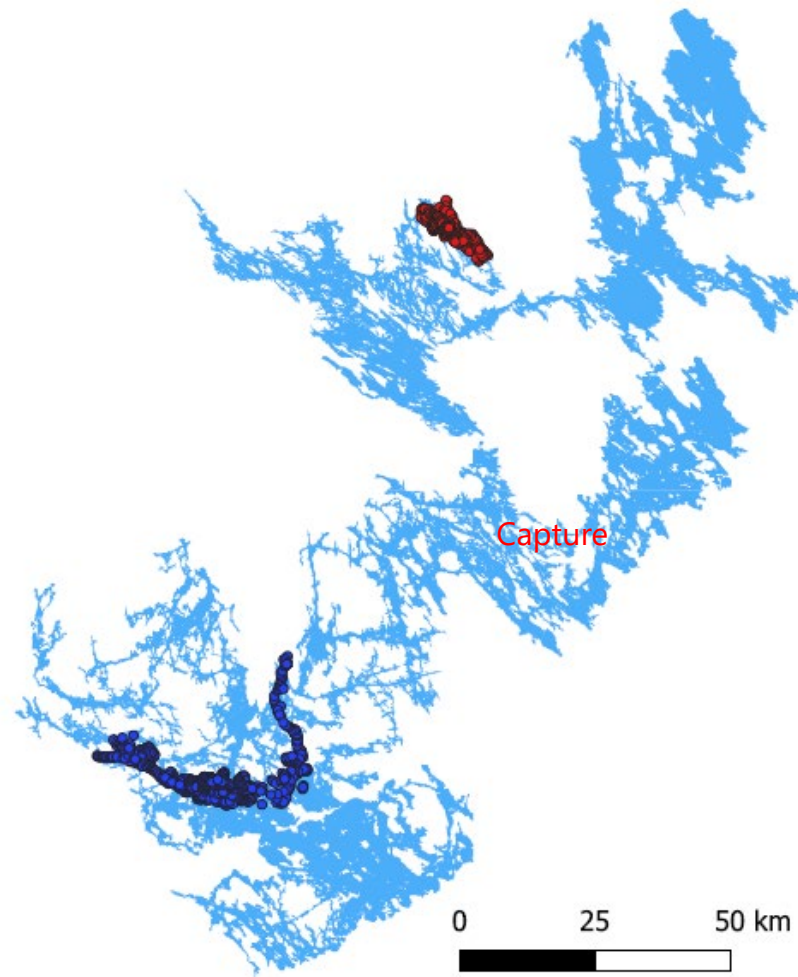

Kuva 1. Vastajien suhtautuminen erilaisiin saimaannorpan suojelutoimenpiteisiin kohtaan.

Norppien siirto

Alueille, joilla yksilöistä pulaa ja/tai geneettinen perimä eriytynyt

- Tavoitteena siirtää maksimissaan 5 norppaa alueelta, jossa vahva norppakanta
- Amalia ja Tuukka siirrettiin Kolovedelle ja Etelä-Saimaalle 2023, lähetinseurantaa →
- Jelena siirrettiin Kolovedelle 2024, lähetin irtosi pian mutta eläin kuvattiin Kolovedeltä myöhemmin
- Lisäksi 2024 hoidettu kuutti siirrettiin Kolovedelle elokuussa 2024
- Seuranta photo-ID:n ja geneettisten menetelmien avulla

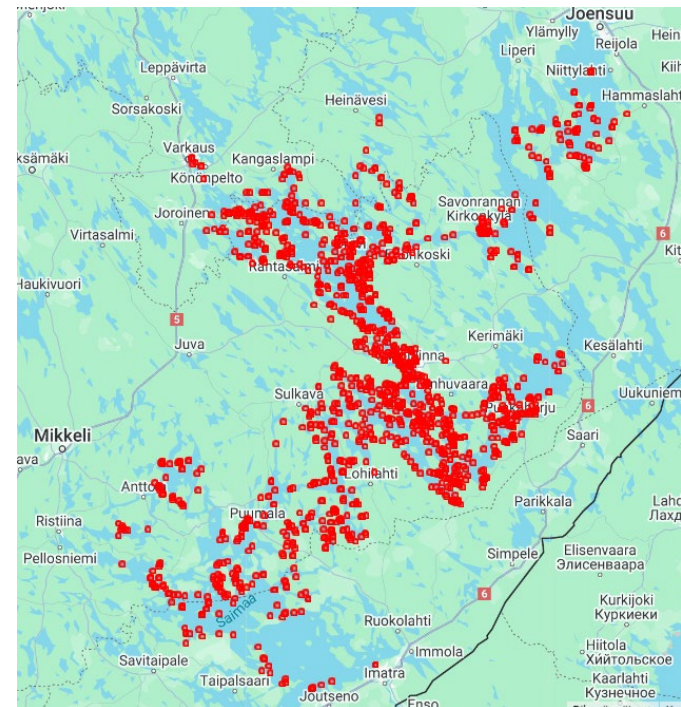

Kalastuksenvalvonta

- Painottunut kesäkauteen, 2024 touko-elokuu →
- Hankkeen alkupuolella oli myös täysiaikainen erävalvoja norppa-alueelle
- Yhteisvalvontaa ja koulutuksia järjestetty eri puolilla Saimaata, mutta valvonta muiden taholta kuin MH:n vaikuttaa olevan vähäistä
- Norppa-alueen valvontaan tarvittaisiin kestäviä ratkaisuja
- Selviä rikkomuksia vuosittain jonkin verran, mutta esimerkiksi katiskojen suhteen kehitys selvästi myönteistä

Taulukko 1. Metsähallituksen toteuttaman valvonnan suoritteet vuodesta 2012 alkaen toukokuun alusta heinäkuun loppuun.

Vuosi	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tarkastetut katiskat	335	381	392	649	507	533	1179	956	1350	1043	1376	1008	1128
Väljännieluiset katiskat	104	57	76	28	89	52	87	73	184	63	45	24	4
Väljännieluiset katiskat %	31	15	19	4	18	10	7	8	14	6	3	2	0

Norppaturvalliset rysät

Vapaa-ajan kalastus

- Hankkeessa tavoitteena kehittää vapaa-ajan kalastajille soveltuva rysä, ammattikalastukseen kehitettiin edellisessä hankkeessa
- Vapaa-ajan kalastukseen tarvitaan kohtuullista kokoa ja hintaa sekä helppoa käytettävyyttä, jotta houkuttelee vaihtoehtona verkoille
- Kohtalaisen hyvä ratkaisu kehitetty ja testattu useilla kalastajilla 2024 mennessä
- Toimii asetuksen mukaisella silmäkoolla ahvenenkalastukseen hyvin, testattu 2024 vinosuunnikkaalla, jonka leveys ei ylitä missään suunnassa 15 cm

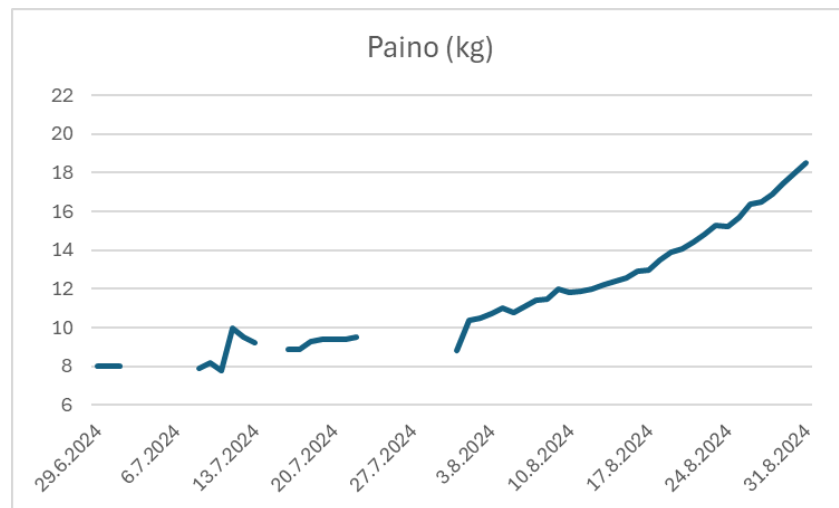
Ammattikalastus

- Norppaturvallisista rysistä tullut 2 havaintoa kuolleesta kuutista ja ilmeni, että käytössä olevat ei turvallisia > kehitystarvetta
- Eri kokoisia kaltereita testattiin 2024 ruhoilla
 - Vasta 7cm levyinen kalteriaukko on täysin turvallinen
 - Leveämissä pinta-ala ratkaisee, ei muoto. 150 cm² oli ruhoilla rajana, jota pienemmästä kuuttikaan ei mene sisään
 - Tasapainoilua turvallisuuden ja kalastavuuden välillä!
- Hankkeessa testataan vielä Paltamossa miten kuhat uivat erikokoisten kaltereiden läpi
- Kesällä 2025 on puolestaan tarkoitus kokeilla tätä käytännössä Saimaalla. Käytetään siellä ammattikalastuksessa sen kokoista kalteria että norppien ei pitäisi missään olosuhteissa päästä läpi + vähän suurempia kalastavuuden vertailuun
- Tarvitaan jatkokehittelyä ja asetuksen tarkastelua

Norppien hoito

Hoitovalmius testattiin toden teolla 29.6.-31.8.2024

- Pihlajavedeltä Pihlajavedeltä huonokuntoisena laiturilta tavattu kuutti otettiin haltuun ja siirrettiin Metsähallituksen toimistolle Savonlinnassa
- Paino vain 8 kg, runsaasti hyljetäitä, vasemmassa silmässä vamma
- Hoitona lääkitys, nesteytys, nestemäinen ruokinta, kokonaiset muikut > lopulta elokuussa paino saatiin kasvuun
- Vapautettiin Kolovedelle, missä ihmiskontaktien määrä ja riskit pienemmät
- Hoitoaika oli henkilöstön kannalta vaativa

Vapaaehtoistyö on korvaamaton apu saimaannorpan suojelussa

- Vuosittain yli 200 vapaaehtoista töissä, enimmäkseen paikallisia
- Alueita (apukinokset, pesälaskenta) paikallisten vapaaehtoisten vastuulla
- MH koordinoi, kouluttaa, varustaa ja hallinnoi kerättyä aineistoa
- Koordinoimisessa ja aineiston hallinnassa kehittämistarpeita ja –mahdollisuuksia
- Työvoiman lisäksi arvokas suojelun hyväksyttävyyden kannalta

Viestintä

- Saimaannorppa kiinnostaa, viestintä aktiivista ja medianäkyvyys hyvä.
- Koulutuspaketti ja aktiivista ympäristökasvatusta lapsille
- Operaatio norppa –elokuva julkaistiin joulukuussa 2023, oli ehdokkaana European Wildlife Film Awards 2025
- Tuloksia esiteltiin marraskuussa 2024 kansainvälisessä merinisäkäskonferenssissa Australiassa

E1

General communication

E2

Multidisciplinary learning module

E3

”Biggest eyes of Saimaa” movie

E4

Live camera at Archipelago Sea

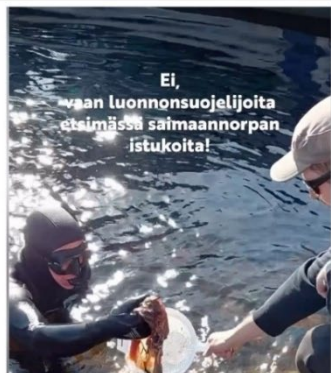
E5

Transferability, international cooperation and networking

E6

Conservation conferences

Julkaisun Tiedot

VALMIS

Julkaisun Tiedot

• @Luontoon.fi
May 15 • 3:49 PM

Haukivedeltä! Eilen siellä päättyivät saimaannorppien istukoiden keväiset etsinnät. Luonnonsuojelijamme etsivät norppien istukoita, jotta saisimme tietoa: ☒ norppakannasta. Istukan löytäminen tarkoittaa, että kuuti on syntynyt. Joskus

VALMIS

Julkaisun Tiedot

geeniperimästä so. kuinka paljon norppissa on raskasmetalleja Haluaisitko tietää jotain lisää istukkasukelluksista tai saimaannorpan suojelusta? Kysy alla,

YLEISET MITTARIT

37,769
Tavoittavuus

726
Tykkäykset

43,780
Toistokerrat

12
Tallennettu

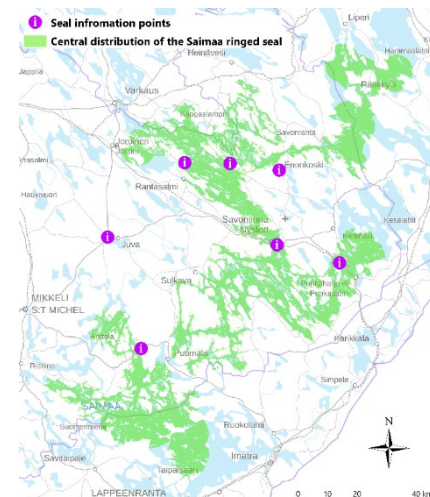
3
Jaot

7
Kommentit

748
Vuorovaikutukset

1.7%
Vuorovaikutuksen aste

VALMIS

Hakutulokset (1.7.2022 – 30.6.2023) 107 osumaa

Media hits with the keyword 'yhteinen saimaannorppamme'

Osumia aikajaksolla 1.1.2024 - 30.11.2024

Erityisen hyvin toimineita sisältöjä Facebookissa vuonna 2025

**Peltsi valmistautuu
kolaamaan
saimaannorpalle
apupesiä**

Ilkka: Siellä painetaan kovaa
hommia

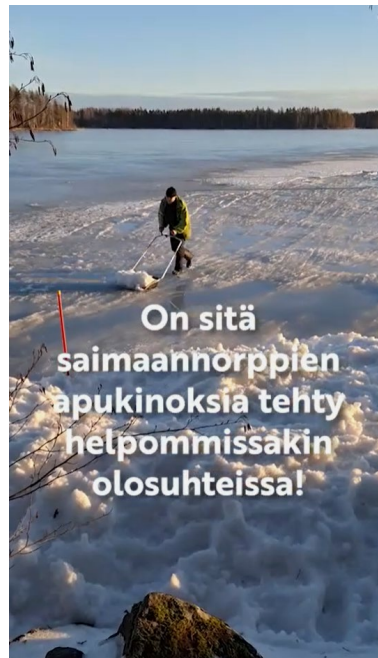
**Peltsi kolaa apukinoksia
saimaannorpille,
helmikuu 2025**

Facebook:

Katselut: 265 237

Kattavuus: 247 898

Vuorovaikutuksia: 5 179

**On sitä
saimaannorppien
apukinoksia tehty
helpommissakin
olosuhteissa!**

**Koostevideo
apukinoskolauksista,
helmikuu 2025**

Facebook:

Katselut: 106 130

Kattavuus: 97 665

Vuorovaikutuksia: 1 293

Norppatilanne -palvelu

Norppatilanne

Päivitetty 28.10.2024

Kanta-arvio

Syntyvyys

Havaittu kuolleisuus

Kuolinsyyt

Verkkokuolemat

Apukinokset

Kanta-arvio

Taulukossa on saimaannorpan vuotuiset kanta-arviot ja niiden prosenttiosuudet alueittain. Viivakuvaajassa on vuotuiset kanta-arviot sisältäen minimi- ja maksimiarvot.

Saimaa on jaettu 13 kannanseuranta-alueeseen. Valitsemalla alueluettelosta yhden tai useamman alueen, päivittyvät sivun esitykset näyttämään tietoa valituilta kohteilta (oletuksena kaikki alueet). Voit myös rajata esitykset näyttämään tietoa vain tietyltä vuosiväliltä (oletuksena vuodet 2010–2023). Sivun kuvauksen, kartan ja esitykset saat laajennettua isompaan näkymään klikkaamalla niiden oikeasta yläalaidasta Tarkastelutila-kuvaketta.

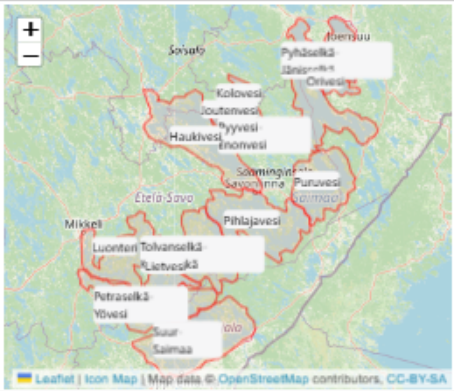
KANTA-ARVIO

Vuosi

2010

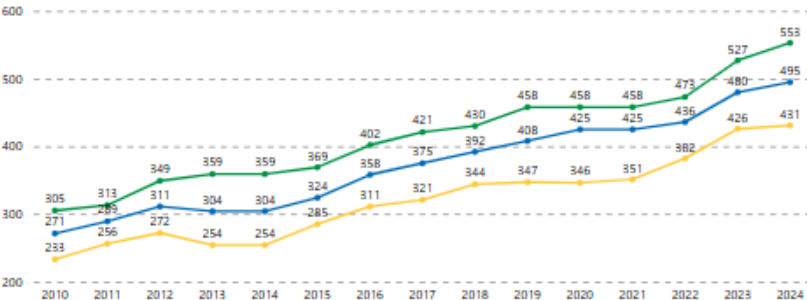
2024

- ☐ Haukivesi
- ☐ Joutenvesi
- ☐ Kolovesi
- ☐ Lietvesi
- ☐ Luonteri
- ☐ Orivesi
- ☐ Petraselkä-Yövesi
- ☐ Pihlajavesi
- ☐ Puruvesi
- ☐ Pyhäselkä-Jänisselkä
- ☐ Pyryvesi-Enonvesi
- ☐ Suur-Saimaa
- ☐ Tolvaselkä-Katosselkä

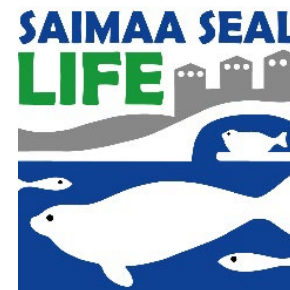
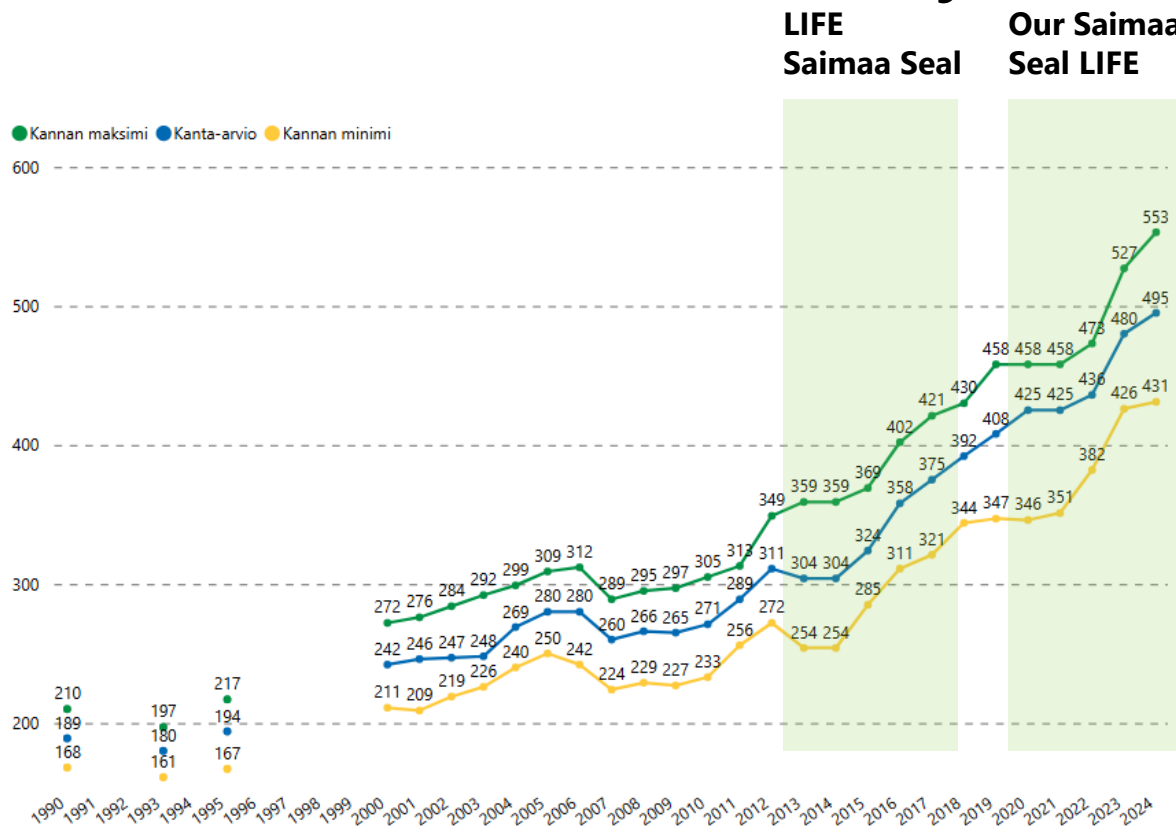

Vuosi Alue	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016	
	%	Kanta	%	Kanta	%	Kanta	%	Kanta	%	Kanta	%	Kanta	%	Kanta
Tolvaselkä-Katosselkä	8%	23	9%	25	9%	29	9%	26	9%	26	8%	26	8%	28
Suur-Saimaa	2%	5	1%	3	1%	4	1%	4	1%	4	1%	4	2%	6
Pyryvesi-Enonvesi	4%	10	4%	12	4%	11	2%	7	2%	7	2%	7	4%	14
Pyhäselkä-Jänisselkä	1%	2	1%	2	1%	2	1%	2	1%	2	1%	2	1%	2
Puruvesi	1%	2	1%	3	1%	4	1%	4	1%	4	1%	4	2%	6
Pihlajavesi	34%	91	34%	98	34%	106	35%	106	35%	106	35%	112	32%	115
Petraselkä-Yövesi	6%	17	8%	24	9%	28	11%	32	11%	32	10%	32	9%	32
Orivesi	4%	10	3%	8	3%	9	3%	8	3%	8	2%	8	3%	9
Luonteri	1%	4	2%	6	1%	4	2%	7	2%	7	2%	7	3%	10
Lietvesi	3%	9	3%	9	4%	12	3%	9	3%	9	3%	9	4%	15
Kolovesi	7%	19	7%	19	5%	14	4%	13	4%	13	4%	13	3%	11
Joutenvesi	8%	23	7%	20	7%	23	6%	18	6%	18	6%	20	9%	32
Haukivesi	21%	56	21%	60	21%	65	22%	68	22%	68	25%	80	22%	78
Ei määriteltä	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0
Yhteensä	100%	271	100%	289	100%	311	100%	304	100%	304	100%	324	100%	358

● Kannan maksimi ● Kanta-arvio ● Kannan minimi

LIFE –hankkeilla tehostettu suojelutoimia!

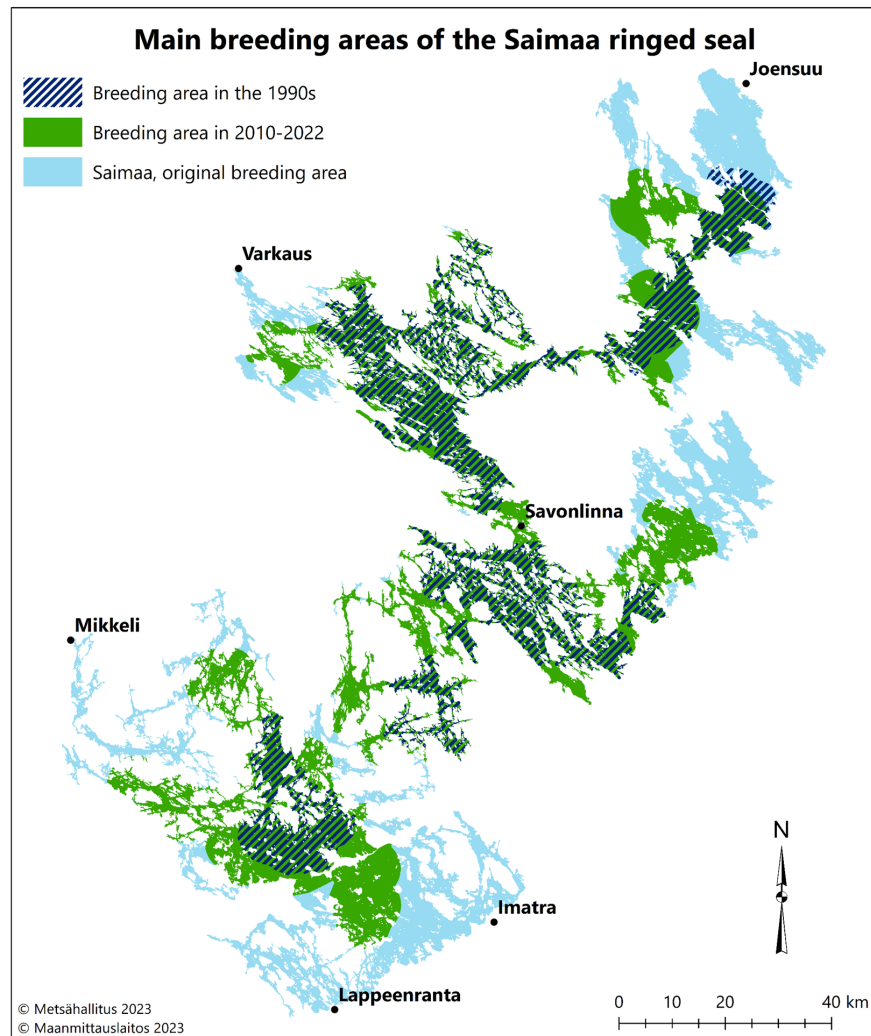
Hanke päättyy – mitä sen jälkeen?

Kanta kasvussa ja levittäytyy, mutta uhkat eivät ole poistuneet

Pyydyskuolleisuutta pienennettävä,
ilmastonmuutos vakava uhka

Suojelun resurssien riittävyys?

Valmistelussa LIFE -hakemus

Hakuaika huhtikuu-syyskuu 2025

Mukana pääosin samoja kumppaneita kuin OSS LIFE, MH koordinoi

Panostetaan suojelutoimien kehittämiseen ja avoimien kysymysten ratkomiseen

- *Perintötekijöiden vaikutus poikaskuolleisuuteen*
- *Ympäristötekijöiden vaikutus poikaskuolleisuuteen*
- *Vapaaehtoistoiminnan lisääminen ja tehostaminen*
- *Suojelun tavoitteiden määrittely (suotuisa suojelutaso, populaation elinkelpoisuus)*

Toteuttaa suojelustrategiaa

